Concept-KADERNOTA 2026

Afvalbeheer Westfriesland

Opgesteld door: Peter Oud en Timo Linting
Datum: 4 december 2024
Versie: 1.0

Vaststelling Kadernota 2026

Concept vastgesteld door het Dagelijks Bestuur op 4 december 2024 te Hoogkarspel

Origineel ondertekend door:

w.g.

Dick Bennis
Voorzitter

w.g.

Timo Linting
Secretaris

Kadernota 2026 Afvalbeheer Westfriesland

1. Aanbieding en bestuurlijke samenvatting

Voor u ligt de kadernota 2026 van de gemeenschappelijke regeling Afvalbeheer Westfriesland (ABWF), waarin vooruitgeblikt wordt naar de ontwikkelingen die gaan spelen in 2026 en de vertaling van de financiële consequenties daarvan. De gemeenten Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec nemen deel aan het ABWF.

Het ABWF is een afstemmingsoverleg over de dienstverleningsovereenkomst met HVC, evenals de beleids- en aandeelhouderszaken met betrekking tot HVC. Eveneens is het ABWF eigenaar van de voormalige stortplaats te Westwoud en daarmee verantwoordelijk voor de nazorg.

Deze Kadernota is opgesteld op basis van de taken en verantwoordelijkheden zoals die naar verwachting in 2026 bij de GR-Afvalbeheer Westfriesland zijn belegd.

2. Visie en ontwikkeling

In 2026 worden de volgende taken voor de GR Afvalbeheer Westfriesland voorzien:

- het beheer van de voormalige stortplaats Westwoud;
- het zorgdragen voor intergemeentelijke afstemming met betrekking tot afvalstoffenbeleid en uitvoering, DVO- en aandeelhouderszaken

Deze taken zijn vastgelegd in de tekst van de Gemeenschappelijke Regeling zoals die in juli 2021 is gepubliceerd. In 2024 is de nieuwe wet WGR worden ingevoerd. Dit gaat in overleg met de Regietafel Noord-Holland Noord. De gewijzigde statuten zijn, met akkoord van de betreffende raden, voor 1 juli 2024 geïmplementeerd.

Beheer voormalige stortplaats
Op het moment van opstellen van de Kadernota 2026 is nog geen besluit genomen over de eventuele afkoop en bijbehorende financiële gevolgen m.b.t. de voormalige vuilstortplaats Westwoud.

Op 13 juni 2024 heeft het ABWF Bodemzorg opdracht gegeven om een afkoopvoorstel uit te werken, met als beoogde opleverdatum medio oktober 2024. Bodemzorg heeft echter aangegeven meer tijd nodig te hebben vanwege de noodzaak om aanvullende gegevens te verzamelen. Het belangrijkste resterende vraagstuk betreft de interpretatie van de Kaderrichtlijn Water, met name de mogelijke normen en kosten die hieruit voortvloeien voor lozingen. Om deze reden kan Bodemzorg op het moment van schrijven nog geen afkoopsom presenteren. Het definitieve voorstel zal in januari 2025 ter goedkeuring worden voorgelegd aan de Raad van Commissarissen van Bodemzorg, waarna het zal worden aangeboden aan het ABWF. In aanloop naar het afkoopvoorstel heeft het ABWF verschillende mogelijke scenario's voor de toekomstige nazorg in kaart gebracht. Op dit moment worden drie logische opties onderscheiden:

1. Afkoop
Indien wordt ingestemd met het afkoopvoorstel, worden de voormalige vuilstortlocatie en de bijbehorende nazorg overgedragen aan Bodemzorg. De deelnemende gemeenten, inclusief Hollands Kroon, zullen in dit scenario worden gevraagd een eenmalige financiële bijdrage te

leveren. Aangezien het ABWF als openbaar lichaam momenteel verantwoordelijk is voor de nazorg, wordt bij een overdracht van deze taak verwacht dat de Gemeenschappelijke Regeling (GR) wordt ontbonden.

2. Aanvullen van de voorziening
Als wordt afgezien van de afkoopoptie, dient de bestaande voorziening voor de nazorg tot het vereiste niveau te worden aangevuld. Naar verwachting zal de benodigde voorziening vergelijkbaar zijn met het bedrag dat in het afkoopvoorstel wordt genoemd. Ook in dit scenario wordt een eenmalige financiële bijdrage van de deelnemende gemeenten gevraagd voor aanvulling van de voorziening.

3. Opheffen van de voorziening
Indien de eerste twee opties niet als wenselijk worden beschouwd, kan worden overwogen om de voorziening op te heffen. In dat geval valt het resterende bedrag vrij aan de exploitatie. Het vrijgevallen bedrag kan vervolgens worden bestemd voor specifieke reserves, bijvoorbeeld voor de renovatie of vervanging van de persleiding en de modernisering van het pompgebouw. De kosten voor de nazorg zullen in dit scenario jaarlijks in de begroting worden opgenomen en doorbelast aan de deelnemende gemeenten, inclusief Hollands Kroon.

De uiteindelijke scenario's zijn afhankelijk van de inhoud en voorwaarden van het definitieve afkoopvoorstel. Omdat er bij het opstellen van deze kadernota nog geen keuze gemaakt kon worden door het bestuur, zijn de financiële gevolgen niet verwerkt in de kadernota 2026. De verwachting is dat deze wel verwerkt kunnen worden in de begroting 2026.

Intergemeentelijke samenwerking
De verantwoordelijkheden met betrekking tot het afvalstoffenbeleid en het afsluiten van een dienstverleningsovereenkomst met de afvalinzamelaar- en verwerking valt vanaf 1 januari 2020 onder de verantwoordelijkheid van de deelnemende gemeenten. Het aandeelhouderschap van de GR-ABWF in HVC is in april 2022 overgedragen aan de individuele gemeenten. De intergemeentelijke afstemming zowel op het gebied van afvalbeleid en –uitvoering als aandeelhouderszaken HVC vindt plaats binnen het ABWF.

Secretariaat
Het secretariaat van het ABWF wordt ingevuld door de SED Organisatie, de ambtelijke werkorganisatie van de gemeenten Stede Broec, Enkhuizen en Drechterland.

Pact van Westfriesland
In het kader van de evaluatie van het Pact van Westfriesland is geconstateerd dat de ambitie om te behoren tot de top 10 van meest aantrekkelijke regio's in Nederland onverminderd hoog is. Pact 7.1 staat voor zeven gemeenten één geluid en gaat verder dan het eerste Pact uit 2013. Het gaat onder meer over aantrekkelijk wonen, het stimuleren van economische ontwikkelingen en aandacht kennis en innovatie, maar ook over het verbeteren van de bereikbaarheid en de toeristische aantrekkingskracht. Met het (verder) inperken van de taken en activiteiten van het ABWF is ook de directe bijdrage van de GR aan het Pact van West-Friesland gering. Via de intergemeentelijke afstemming wordt het afvalstoffenbeleid gericht op een optimale benutting van waardevolle stromen (en daarmee een verminderde inzet van primaire grondstoffen) nagestreefd. Afstemming met betrekking tot het aandeelhouderschap van HVC levert een bijdrage aan de productie van duurzame energie en aan de energietransitie alsmede duurzame afvalverwerking. Het belang van een schone leefomgeving wordt erkend door gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor Westwoud te continueren.

Bezuinigingsopgave
In het kader van de bezuinigingsopgave is gekeken naar mogelijkheden om de kosten van het ABWF te verlagen. Gezien het minimale karakter van de gemeenschappelijke regeling (geen eigen gebouw, medewerkers, kantoorinventaris, ICT-voorzieningen, of materialen/voertuigen) zijn er echter geen concrete bezuinigingsopties aan te wezen. De structurele kosten bieden geen ruimte voor besparingen. Desondanks heeft het ABWF gezocht naar alternatieven om bij te dragen aan de financiële doelstellingen. Voor de kadernota zou een verhoging van de gemeentelijke bijdrage op basis van de reguliere indexatie noodzakelijk zijn. Dit zou resulteren in een bijdrage per inwoner van € 0,37 (afgerond). Gezien de positieve exploitatie is besloten deze indexatie niet door te voeren. Hierdoor blijft de gemeentelijke bijdrage per inwoner ongewijzigd op € 0,34. Met deze keuze wordt bijgedragen aan de bezuinigingsdoelstellingen, terwijl de financiële stabiliteit en continuïteit van de GR blijft gewaarborgd.

3. Actualisering financieel perspectief

Het ABWF heeft geen eigen personeel en geen eigen kantoorruimte met daaraan gekoppelde kosten zoals ICT-voorzieningen. Er is geen reden om te veronderstellen dat deze situatie zich wijzigt in 2026.

Naast de vaste kosten voor het secretariaat (incl. financieel beheer) (voor 2026 begroot op € 56.850 p/jaar) heeft het ABWF geen structurele uitgaven.

De enige externe inkomstenbron bestaat uit de huurinkomsten van de golfclub op Westwoud (ca. € 28.000 p/jaar).Ter dekking van de kosten die het ABWF maakt, worden deze (voor zover deze de inkomsten uit de verhuur van Westwoud overstijgen) verdeeld onder de deelnemende gemeenten.

De kosten voor de nazorg van de voormalige stortplaats Westwoud worden gefinancierd uit de daarvoor beschikbare voorziening. De voorziening wordt aangepast in 2024, zoals eerder vermeld in deze kadernota. De gemeente Hollands Kroon draagt 5,7% bij in de kosten van de nazorg conform haar uittredingsovereenkomst.

4. Weerstandsvermogen en voorzieningen

Het ABWF hanteert als uitgangspunt een algemene reserve van € 25.000. Gelet op het bijzondere karakter van het ABWF (geen eigen gebouw, geen medewerkers, geen kantoorinventaris, geen ICT-voorzieningen, geen eigen materialen/voertuigen, etc.) is een dergelijk reserve toereikend om eventuele onverwachte uitgaven te kunnen financieren.

De uitgaven ten behoeve van de nazorg van Westwoud worden gedekt uit de voorziening Westwoud. Deze bedraagt in 2026 naar verwachting ca. € 1,3 miljoen aan het einde van het kalenderjaar.

5. Uitgangspunten

Deze Kadernota is opgesteld op basis van de beperkte omvang van taken en verantwoordelijkheden zoals die naar verwachting in 2026 bij het AWBF zijn belegd.

Indexatie:
Het ABWF hanteert voor de loon- en prijsindexatie de door de Regietafel NH-N bepaalde cijfers. Voor de kadernota 2026 zijn deze bepaald op 8,0% voor de prijsindexatie en 7,2% voor de loonkostenindex en een verhouding van loon- en prijsgevoelige elementen van 70/30. Daarmee komt de stijging van de

gemeentelijke bijdrage per inwoner op:

Prijsindexatie	8,0% * 30%	=	2,40%
Loonkostenindex	7,2% * 70%	=	5,04% +
Indexatie:			***7,44%***

De bijdrage per inwoner is bij de begroting 2025 vastgesteld op € 0,34.

Voor de kadernota zouden de gemeentelijke bijdragen verhoogd moeten worden op basis van de bovengenoemde indexatie. Met deze indexatie zou de bijdragen per inwoner neerkomen op afgerond € 0,37. Met het oog op de bezuinigingsopgave voor de GR'en en de positieve exploitatie wordt deze indexatie niet toegepast en blijft de bijdrage per inwoner op € 0,34. Dit is een besparing van 7.44%

Dit leidt tot de volgende bijdrage per gemeente:

Bijdrage per deelnemer 2026		
Deelnemers	**Aantal inwoners 1-8-2024**	**Bijdrage per inwoner € 0,34**
Gemeente Drechterland	20.498	6.969
Gemeente Enkhuizen	18.892	6.423
Gemeente Hoorn	75.922	25.813
Gemeente Koggenland	25.790	8.769
Gemeente Medemblik	45.964	15.628
Gemeente Opmeer	12.317	4.188
Gemeente Stede Broec	22.344	7.597
Totaal	221.727	**75.387**

Voor de aantallen inwoners is uitgegaan van de statistiek van het CBS per 01-08-2024. Bij het opstellen van de begroting worden de inwonersaantallen per 01-01-2025 aangehouden.

Omdat het ABWF niet beschikt over eigen gebouwen en eigen medewerkers en naast de kosten voor het secretariaat geen vaste jaarlijkse uitgaven heeft, zijn aspecten zoals indexatie loon en prijs, rente op kapitaalgoederen en 0% overhead voor de GR-ABWF niet aan de orde. Ten aanzien van de voormalige vuilstort Westwoud heeft het ABWF de zorg dat er geen sprake mag zijn van een negatieve beïnvloeding van de omgeving door b.v. lozing van grondwater of afstromend hemelwater. Eventuele risico's m.b.t. de kosten voor de nazorg Westwoud worden in principe opgevangen vanuit de voorziening Westwoud. Uiteindelijk zijn de gemeenten verantwoordelijk voor het op de juiste hoogte houden van de voorziening, inclusief de gemeente Hollands Kroon.

Bijlage A. Financiële meerjarenraming

Verloop meerjaren perspectief 2026 – 2029

Bedragen * € 1.000

Onderdeel	2026	2027	2028	2029
Stand primaire begroting 2026 – 2029				
Lasten	-83	-83	-83	-83
Baten	103	103	103	103
Mutaties in reserves	0	0	0	0
Geraamd resultaat	**20**	**20**	**20**	**20**
Autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering				
Prijsindex	-2	-2	-2	-2
Totaal autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering)	-2	-2	-2	-2
Nieuw beleid				
Totaal ingezet / nieuw beleid	0	0	0	0
Totaal aan wijzigingen	**-2**	**-2**	**-2**	**-2**
Dekkingsmiddelen / ombuigingen				
Toename bijdrage gemeenten*	2	2	2	2
Totaal dekkingsmiddelen Kadernota 2026	**2**	**2**	**2**	**2**
Stand Kadernota voor begroting 2026 - 2029	**20**	**20**	**20**	**20**

* De toename bijdrage gemeenten bestaat uit de mutatie van de inwonersaantallen